

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szombat 1914. július 18.

158. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

 Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy órára 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

A Dráva szabályozása.

Közel négy millió ember érdekében peticionálnak és kilincselnek a mindenkori kormányoknál, hogy végre valahára tegyék hajózhatóvá az ország harmadik nagy folyóját: a Drávát. Bár a Dráva-mentén uralkodó tarthatatlan gazdasági helyzetből folyóan a szabályozás most már égetően sürgőssé és elodázhatatlanná vált, eddig mindössze annyi történt, hogy harminc-negyven évvel ezelőtt a folyó szabályozásának céljaira a költségvetésbe fölvettek néhány milliót, tényleg azonban a szabályozás munkálataira alig költöttek valamit. A mostani kormány a Dráva szabályozásának céljaira mindössze 300.000, azaz háromezer koronát preliminált, de még mindig kétséges, hogy ezt a jelentéktelen összeget a munkálatokra egyáltalán kifizetik-e?

Tudvalevően a Drávanak Eszék és Bares közötti alsó szakasza alkotja ma azt az utat, amelyen át a forgalom Kelet és Nyugat között lebonyolódik. Ennek a vonal résznek a szabályozását már a nyolcvanas években elkezdték és hogy hogy fejezték be ezt a nagyfontosságú munkát, az legjobban kiviláglik abból, hogy nemcsak a Dráva felső szakasza áll őseredetiségében, hanem nyilván az a vonal is ugyiszólván hajózható, amelyen át a megnövekedett termelés forgalmát kell lebonyolítani. Nagyon

„A Tengerpart“ tárcája.

Plock kisasszony mátkasága.

A Saint-Georges negyedben a Plock-család volt a legelőkelőbb. A festék- és kenderkereskedők körében olyan rangra tett szert, melyet Franciaország legelső családjai is megirigyelhettek volna tőlük.

De azért Plock ur még sem kívánt magának előnevet. Inkább maradt egész röviden Plock, semhogy de Plock, du Plock, vagy de la Plock urnak cimeztesse magát.

Ellenében nagyon vágyott a bárói rang után. Így szívesen feláldozta volna jövedelmeinek jó kétharmadát, hogy megkaphassa a bárói címet.

Ha Plock ur rokonszenvezett valakivel, rögtön a nemesek sorába emelte. A „nemes

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

BONYHÁDI JÓNÁS LACZI
hangversenyez.

természetes, hogy a Dráván a hajózás éppen a legerősebb szezonban elakad, mert a folyó szabályozatlan lévén, medrét folytonosan változtatja. Pedig óriási gazdasági és nemzeti érdekek kapcsolódnak a Dráva szabályozásához.

Magyarország és Horvát-Szlavonország déli és délkeleti gabonakereskedelme a baresi kapun, mint a legrövidebb és legelőkelőbb uton át törekszik egyfelől Fiume és Trieszt, másfelől pedig Tirol, Krajna, Karinthia és Voralberg felé. Hogy Bares tranzitig mily óriási forgalmat kell a legprimitívebb eszközökkel (emberi és állati erővel vontatott dereglyék, árdrágító könnyítésekkel stb.) lebonyolítani, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az eszék—baresi víziút forgalma több mint 30.000 kocsirakomány. Ezek mellett a Dráva szabályozatlansága temérdek surlódásra is alkalmat szolgáltat.

A Dráva ugyanis természetes országhatárt alkot Magyarország és Horvát-Szlavonország között. Előáll az a helyzet, hogy a Dráva megváltoztatja az utját és az ország testéről nagy területeket hasít le, amivel az országhatár természetesen nyomban megváltozik. Napirenden vannak tehát a határkiigazítási eljárások és bár az ország erre sok pénzt költött el, éppen a folyó szabályozatlansága következtében, mégis folyton akadnak vitás területek. (Igy kapta meg és sajátotta ki erőszakkal Horvát-Szlavonország a Zdala, Góla és Gotalovo községek között elterülő hírbéd répási határörvidéket, mely több mint 25 km. hosszú és 7 és fél km. széles földterületet zár magába. A lefolyta-

ember“ kifejezés szerinte a francia nyelv legszebben hangzó kifejezése volt. Tehát a kit nem minősített nemes embernek, az előtte legalább olyan alacsonyán állt, mint a dahomey-i szerezsen.

Plock ur előkelő megjelenésű ember volt. Erős, szürke bajusza katonás kinézetű kölesönözött nagyon gömbölyded külsejének. Madame Plock alakja éppen olyan hatalmas volt, mint a férjé, csak hogy természetén jobban eloszlott a kövérség.

Szóval a Plock család nagyon előkelő és tisztességes látszatot keltett az emberben s csak a bárói korona hiányzott birtokukból, hogy a negyed legboldogabb lakói legyenek.

Vajjon volt-e gyermekük? Ah, igen! Plock kisasszony a költői Eudoxia névre hallgatott. A szőke leányt bájosnak tartották, bár kissé nagyon is magas, kissé nagyon is lapos és kissé túlságosan fonnyadt arcu volt. Jókendőnek kifogyhatatlan gazdaságával ellensúlyozta oktundiságát. Nevetett egy igen-en, hahótáztott egy nem felett és sokszor majdnem megpukkadt valami ostoba tréfa hallatára. De azért a legbecsületesebb leány volt a világon, aki a legkisebb szentelenséget sem tűrte volna el.

Eudoxiának már régtől kerestek méltó férjet. De mert a kívánatos nők már csak kis számban találhatók, Plockék mindig at-

tott péres eljárás során több ítéletet hoztak és ezek szerint a répási földterületet Magyarországhoz kellene visszacsatolni, de ez mind mai napig sem történt meg.)

A Dráva szabályozatlanságának a hátrányait betetőzi a nemzetiségi kérdés. A folyó innenső partvidékén, Légrádtól le egészen Eszékig magyar, horvát és német ajkúak vegyesen laknak és a magyarság túlsúlyban csak a Somogy-vármegyével szomszédos víziút mellett van. Itt teljes magyarosodás csak az esetben várható, ha a Dráva hajózhatóvá tétele révén a magyar kereskedelem pozícióját megszilárdítják. Noha a folyamszabályozás Horvát-Szlavonországnak is elsőrendű érdeke, ezen a ponton a horvátok mégis a legmerevebb állaspont-ra helyezkednek. Példát szolgáltatott erre a Magyarországot Horvát-Szlavonországgal összekötő baresi kereskedelmi hid, melyet csak hosszú évek elkeseredett harca árán tudtak a forgalomnak átadni.

A Dráva szabályozásához látnivalóan temérdek gazdasági és nemzeti érdek fűződik és csak természetes, hogy ennek a nagy-kihatású munkának a megvalósításához mindenesetre erőyes és a magyarság gazdasági érdekével számoló kormányzatra volna szükség.

Az ember tanuljon

abból, a mit átél. A ki tavaly nyáron a nagy vakációban átszenvedte az állandó esőzést, a ki fázott a nyaralóban és nátháját gyógyította, az megtanulhatta, hogy minden eshetőségre kell gondolni és néhány doboz valódi Fay-fele sodeunit — de csakis Fay-félet — magával kell vinni! Fay sodenije dobozonként 1 korona 25 fillér és mindenütt kapható.

tól féltek, hogy rosszul választanak. Így soha sem akadtak arra a fehér hollóra, aki méltó lett volna, hogy Eudoxia élettársa legyen.

Végre hosszú várakozás után, mialatt titokban igénybe vették a magánkutató irodákat is, Plock megesípte a lehető legelőkelőbb urfit: a esinos de la Corbinière, viconteot.

A fiatalember csakugyan megnyerő jelenség volt. Magas származását semmi sem bizonyította jobban, mint az, hogy „angyalként“ lovagolt és híven látogatta a versenytereket.

A vicomte gyakran kapott meghívást Plockékhoz, sőt csakhamar mindennap náluk ebédelt. Eudoxia, aki Jully kisasszonynál szerezte ismereteit a zongorajátékból, ilyenkor elragadó gyakorlatiával mulattatta őt a feketekávé után.

De la Corbinière ur — legalább saját állítása szerint — maga is kitünő zenész.

SLATINA SZALLODA és ÉTTEREM

ABBAZIA, a Slatina fürdővel szemben. Kellemes otthon. - Arnyékos kerthelyiség.

Tulajdonos: Róna Árpád.

Teljes napi penzió lakással 8 K, Diner 3 K, Souper 2.50, Zona reggeli 1 poh. sörrel 50 f.

A kivándorlás május hóban.

A kivándorlás, mely az év első hónapjaiban aggasztó mértéket öltött, május hónapban kissé vesztett erejéből, amennyiben az előző hónap 14.244 kivándorlójával szemben ezuttal csak 11.994-en vándoroltak ki. Az előző év májusának 8109 főnyi kivándorlójához képest azonban az emelkedés ebben a hónapban is tetemes. A kivándorlók túlnyomó nagy része, 11.673 utlevéllel hagyta el az országot. Az utlevéltilalom felfüggesztésével a kivándorlók nem szerinti megosztásában is nagy változás állott be.

Tudvalevő, hogy normális viszonyok mellett mindig jóval több férfi vándorol ki, mint nő. Az 1906—1910. évek átlagában körülbelül kétszerannyi férfi volt a kivándorlók között, mint nő. Ez az arány az 1911—1912. években némileg módosult ugyan, de azért ezekben az években is jóval nagyobb volt a férfiak kivándorlása, mint a nőké. Az utlevéltilalom azonban, melynek tartama alatt a katonaköteles korban levő férfiak nem vándorolhattak ki, teljesen felforgatta a férfiak és nők megszokott arányát.

A nők egész évben nagyobb számban hagyták el az országot, amire a hazai kivándorlás történetében még nem volt példa. Így május havában is 3224 férfi kivándorlóval szemben 3408 volt a női kivándorlók száma. Idén már ismét helyre billent a megzavart mérleg, sőt a férfiak aránya az 1911—1912. évi kivándorláshoz viszonyítva az utlevéltilalomnak.

A kivándorlók közt idén 1134-gyel több magyar volt, mint tavaly májusában. Ez 54 százalékos emelkedésnek felel meg. Tekintve, hogy a kivándorlók egész száma csak 48 százalékos emelkedést mutat, az ideai kivándorlás a magyarság szempontjából kedvezőtlenebb, mint a tavalyi. A kivándorlók nagy része ezuttal is Amerikában keresett új hazát, hová május havában 9143-an vitorláztak át Romániába 2092 és Németországba 312 magyarhonos vándorolt ki.

Aránylag legnagyobb az emelkedés a tavalyhoz képest a Románia felé irányuló

volt. Ugy kezelte a hegedűt, mint rajta kívül senki más, de mert egyik körme jachtjának szélén megsérült, jelenleg kénytelen lemondani kedvelt hangszeréről...

Mit mondjak még?... A vicomte teljesen uralta a helyzetet. Ő körülötte fordult meg minden és az ő nevéből visszhangzott az egész ház.

— Milyen eszes, mennyit tud és mégis milyen szerény!... — mondogatták Plockék.

A család később elhatározta, hogy de la Corbinière ur a leendő vicomtesse társaságában, tavasszal több időt töltsön falusi birtokukon, Chatou mellett, mely kastélyt a terjedelmes park, a tavon ringó csónak, a felséges kilátás és a vidék kitűnő levegője tette kellemessé. Akkor akartak megünnepelni a fiatalok eljegyzését, mely remek dolog lesz ebben a pompás keretben.

Ezalatt elérkezett május huszonötödike mely tudvalevőleg szent Orbán s egyben Plock ur névnapja is. Erre az alkalomra nagy ünnepélyt terveztek, melynek végén Eudoxia kisasszony megajándékozta volna atyját egy remek kronometerral, melyre az öreg már régóta vágyakozott.

Egy este, a tea után, a hölgyek de la Corbinière urral is közölték a nagy titkot és erős ígéretet vettek ki tőle, hogy nem lesz árulójuk. De másnap igen nagy zavar

kivándorlásánál, mely tavaly óta megháromszorosodott. A romániai kivándorlással van összefüggésben, hogy a legtöbb kivándorlót ezuttal Erdély szolgáltatta, hol májusban 3077-en vették kezükbe a vándorbotot. Nagy mértékben emelkedett a kivándorlás a Tisza jobbpartján is, főként Szabolcs- és Szatmármegye magyarsága körében.

Mint hogy a tapasztalás szerint a kivándorlásnak körülbelül fele az év első öt hónapjára esik, nem lesz érdektelen összegeznünk a letelt öt hónap kivándorlásának eredményét. A statisztikai kimutatás szerint január 1-től május végéig 63.201-en vették kezükbe a vándorbotot. A tavalyhoz képest az emelkedés 124 százalékos. Ennek nagyobb része Romániára esik, hová idén január—május hónapokban 10.129-en vándoroltak ki, tehát négyszer annyian, mint tavaly, Amerika felé 48.770 kivándorló vette útját kétannyi, mint tavaly.

Május hónapban nemesak a kivándorlás, hanem a visszavándorlás is csökkent az előző hónaphoz képest. Mig áprilisban 3072-en tértek vissza az országba, addig májusban már csak 2451 visszavándorlót jegyzett fel a statisztika. Az előző év májusához viszonyítva azonban, amidőn 1637 volt a visszavándorlók száma, emelkedés észlelhető. A visszavándorlók közül tavaly 408, idén 686 volt a magyar anyanyelvű.

Legtöbben vándoroltak vissza természetesen Amerikából. Ezeknek a száma a tavalyi 1563-hoz képest idén 2251 volt. Feltűnően emelkedett a Romániából visszaérkezettek száma. Mig mult év májusában Romániából csak 28-an tértek haza, addig idén 134 volt a Romániából visszavándorlók száma. Németországból tavaly májusban 13-an, idén 35-en jöttek vissza. A tengerentúli országokból Fiumén keresztül aránylag kevesen, mindössze 340-en vándoroltak vissza.

Az év első öt hónapjában összesen 10 ezer 435-en vándoroltak vissza. Az előző évi 7831-hez képest az emelkedés 33 százalékos; ugyanez alatt az öt hónap alatt a kivándorlás 124 százalékos emelkedést mutat, a visszavándorlás tehát az idén csak tíz százalékat teszi a kivándorlásnak, holott előző évben az arány 28 százalékos volt.

támadt. Plock ur ugyanis mindég magánál hordta a pénzszekrény kulcsát, tehát hol a pokolba szerézzék meg az óra megvételéhez szükséges kétezzer frankot?

— A dolog nagyon egyszerű, anyám! — jegyezte meg Eudoxia kisasszony. — Csupán néhány ékszer kell elzalogosítanunk!...

— Hogy én zálogházba menjek?... Erre nem gondolhattál komolyan! Az ilyen lépés számunkra a legnagyobb szegényt és gyalázatot jelentené!

— Hiszen senki sem tudná meg!

— Minden kívül, gyermekem s az emberek azt hinnék, hogy tönkre mentünk!... — Ugyan anyám! Abban a negyedben senki sem ismer bennünket!...

Ezerféle ellenvetés után madame Plock végre megadta magát. Így két mélyen lefátyolozott hölgy csakhamar utnak indult és tíz perccel később a veszélyes helyiségbe lépett.

— Uram — hebegte madame Plock az első alak felé, kivel a zálogüzletben találkozott — némi kis elzalogosítani...

— Én nem tartozom a személyzethez — válaszolt az illető. — Magam is most csaptam be utolsó derelkajamat!...

A jó asszony ekkor egy aransujtásos sapkát viselő hivatalnokot pillantott meg.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő épületben vagy kocsin a susáki Boulevarden.)

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rízhántológvár, a papírgvár, kőolajfűtőgyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— Ripper Gyula tengernagy meghalt. Bécsből jelentik: Ripper Gyula nyugalma-zott tengernagy ma reggel hatvannyolc éves korában Bécsben elhunyt. Ripper 1847-ben született a Krakó melletti Podgorceban. Tengerészeti tanulmányait Fiumében végezte és azóta a haditengerészet szolgálatában állt. 1911-ben szolgálatának ötvenéves jubileuma alkalmával a király a titkos tanácsi méltósággal és a vaskorona-rend első osztályával tüntette ki, és még ez év októberében tengernagy lett. Jubileuma után nemsokára nyugalomba vonult, azóta Bécsben élt és az ifjúság katonai kiképzésére fordította idejét.

— Uram, némi kis... elzalogosítani valóm...

— Ezt ne nekem mesélje! — válaszolt a nyájas hivatalnok. — Én a zálogház főnöke vagyok.

Plockné nagy zavarában végre a pénztárrácshoz ment.

— Uram, némi kis...

— Jól van, jól! — vágott közbe egy zsémbes hang. — Menjen a B) osztályhoz... Pinguet ur, szolgálja ki a hölgyeket!

— Igen, igen! — válaszolt Pinguet ur, aki lehajtott fővel körmölt egy terjedelmes lajstromban.

— Némi kis elzalogosítani valóm van! — ismételte a szerencsétlen asszony.

A hivatalnok ebben a pillanatban feltérintett és a hölgyek fölismerék Pinguet urban... a kis de la Corbinière vicomte-ot...

Hangos sikoly hallatszott a helyiségben. A Plock család hölgy tagjai azután olyan gyorsan rohantak az ajtó felé, hogy elájulásra idejük sem maradt.

Igy történt, hogy a gondviselés, mely mindnyájunk fölött örködik, megkímélte Plockékat attól a szegénytől, hogy elzalogosítsák ékszereiket.

Ami pedig Eudoxiát illeti, ő még mindig férjét keres. Hiszen még elég ideje van, mert pünkösdkor lesz csak harminché éves!

George Auriol.

— **A kormányzó szabadságon.** Wickenburg István gróf kormányzó hoinap este utazik el Fiuméből, hogy megkezdje szabadságát. A kormányzó Budapesten át Balatonföldvárra megy, majd onnan csehországi birtokára utazik. Fiuméba szeptemberben tér vissza.

— **Hírek a városi rendőrségről.** Biasi Miklós rendőrigazgató-helyettes szabadságáról visszaérkezett s ismét átvette hivatala vezetését. — Brattanich Virgil rendőrkapitány, a bünyügyi osztály vezetője tegnap megkezdte négy hétre terjedő szabadságát.

— **A sarajevói merénylet dicsőítése.** Megirtuk a napokban, hogy egy Miskulin Iván nevű susáki ember feljelentésére Cirkvenicán letartóztatták Marijan Vujo volt haditengerészeti altisztet, mert a feljelentő szerint dicsőítőleg nyilatkozott a sarajevói merényletről. Ogulinból jelentik, hogy a Marijan ellen megindított eljárást beszüntették, mert kiderült, hogy Miskulin válja alaptalan.

— **Emberi esontvázak.** A bencések kólostorának bontási munkálatainál tegnap több emberi esontvázra akadtak. Megállapították, hogy régebben eltemetett apácák esontjaira akadtak. A város műszaki hivatala intézkedett a esontvázak eltakarítása dolgában.

— **Az új dreadnoughtok.** A legutóbbi delegációk tudvalevőleg 4 új 24.500 tonnás dreadnought építésére adtak felhatalmazást. A tengerészeti vezetőség rögtön ezután megkezdte a szükséges anyagmegrendelést és mint értesülünk, a legrövidebb időn belül megkezdik már a VIII. és IX. számú hajók építését. Az elsőt már augusztusban, a másodikat októberben kezdik el építeni, a másik kettő építése pedig jövő tavaszra marad. A most építésbe veendő két dreadnought közül az egyiket a trieszti Stabilimento Technico, a másikat a Danubius fogja építeni. A vízrebocsátás 1915-re, a teljesen felszerelt hajók átvétele pedig 1916-ra van tervezve. Mint értesülünk, a 15 centiméteres hajóágyuk szállításában már a Győrben épülő magyar ágygyár is részt fog venni.

— **Nem találták meg az anyjukat.** Négy kétségbeesetten síró apró gyermek vonta magára tegnap az abbaziai kikötőben járókelők figyelmét. A sétálók odasereglettek a síró apróságok köré, akik elmondták, hogy apjuk, Berger Albert budapesti kereskedő leküldte őket Abbaziában nyaraló édesanyjukhoz, akinek előzetes megállapodás szerint a hajóállomáson kellett volna reájuk várakoznia. Bergernének ugyancsak tegnap kellett volna megérkeznie Abbaziába, de uylátszik, hogy nem érkezett meg, mert nem csak hogy nem várta a hajónál gyermekeit, hanem elő sem fordul a neve a fürdővendégek lajstromában. Az elhagyott gyermekeket a rendőrségre vitték és ha az anyjuk ma sem jelentkezik értük, úgy viszsza fogják őket Budapestre küldeni.

— **Károk a bortermelésben.** A gyakori esőzések következtében Friul felsőbb vidékein igen nagy károkat okoztak a szőlőtermelésnek. Különösen sokat szenvedett a nedvesség miatt Frankonia község szőlőtermése. Ellenben a délibb részeken, melyek meg vannak védve az állandó nedvességtől, gazdag szüretet remélnek.

— **A féltékeny borbély rémtette.** Velencéből jelentik: Az ottani Villa Lagunában szolgál mint szakácsné Megyeri Helén, kinek férje fiumei borbély. Az asszony névelt urával jó viszonyban, amiről többször tett említést a szálló személyzete előtt. Tegnap reggel váratlanul ott termett a férje és

haza akarta hozni az asszonyt Fiuméba. Az asszony nem akart haza jönni, mire a harcias figaro kést rántott elő és feleségének az arcán — akárcsak borotválva — szabályosan végighuzta a bal fülétől egészen a szája szögletéig a kést, hatalmas vágást ejtve vele a megrémült asszonyon. A mentők bevarrták az asszony sebeit, de a varrás nyomára örökké meg fog maradni, jeléül az ügyes borbély remekművének. A harcias borbélyt gondjai alá vette a velencei rendőrség.

— **A fiumei kiviteli akadémia tanulmányi tanácsa.** A kereskedelemügyi miniszter a fiumei kiviteli akadémia tanulmányi tanácsába kiküldötte Conighi Károly mérnököt, a fiumei kereskedelmi és iparkamara elnökét.

— **A választókat összeíró bizottságnak** ezentul nemcsak hétköznapiakon, hanem vasár- és ünnepnapokon délelőtt 10 és 12 óra között is fognak működni.

— **Megrugta a ló.** Lorenzon György kovácsot tegnap egy ló a derekán megrugta. Lorenzot súlyos sérülésével lakására szállították és ott ápolják.

— **Balesetek statisztikája.** A kerületi munkásbiztosító pénztár minap ismertetett évi jelentéséből vesszük a következő adatokat: Fiumében a múlt esztendőben 2517-et tett ki az ipari balesetek száma. 1912-ben 3080 ipari baleset történt.

— **A kikötőből.** Jul. 17. Érkezett: Giacomo Ferrari olasz gőzös Traghettoból 2200 tonna kőszénnel; Orsova magyar gőzös Triesztből üresen; Josephine osztrák gőzös Triesztből 5000 zsák aszbeszttel, 1272 drb rézzel, 40 láda géppel és 343 hordó olajjal; Barletta olasz gőzös Velencéből 400 zsák korpával és 309 láda gyufával; Lina osztrák gőzös Triesztből üresen.

Indult: Pannonia angol gőzös Newyorkba 120 tonna ásványvízzel, 20 tonna borral, 40 tonna borral és 60 tonna vegyesáruval; Duna magyar gőzös Triesztbe üresen; Cerpano olasz gőzös Traghettoba üresen.

— **Dalmát diákok egyenruhája.** A dalmát országos iskolai tanács, mint Zágrárból jelentik, a középiskolák igazgatóinak megküldte az osztrák kultuszminiszternek azt a rendeletét, melyben elrendeli, hogy a középiskolai diákok a jövő iskolai évtől kezdve kötelesek egyenruhát viselni. A miniszter egyuttal fölhívta az egyes igazgatókat, hogy küldjenek kimutatást azokról a szegénysorsu tanulókról, a kik a formaruha megszerzése végett segítségre szorulnak.

— **Öngyilkosság.** Egy ezelőtt sokáig Fiumében lakó ember öngyilkosságát jelentik Budapestről. Molnár Jenő a budapesti Magnesit Gyár R. T. irodafőnöke és cégvezetője — mint már jelentettük — lezuhant a Tátrában. Molnár, aki valószínűleg öngyilkos lett, Fiumében végezte tanulmányait, 1886-ban érettségizett az itteni felső kereskedelmi iskolában, utána három évig Berlinben tartózkodott, végül pedig belépett a budapesti gyárba.

— **Az Adria hajóforgalma.** Az Adria m. kir. tengerhajós részvénytársaság helyes bitett hajójáratjegyzéke július hónapra: Spalato, Bari, Katánia, Szirakuza, Málta, Benghazi, Misurata, Tripolisz, Sfax, Susa.

Ebedlő, háló és szalon berendezés olcsón eladó. Cim: Via Clotilde 4. I. em. 3. 2609.

PÉNZZÁRNOKNÓ, helyi nyelvismeretekkel azonnal felvétetik az Iona-fürdőben.

Tuniszba a Tisza (6.), Newyorkba a Saxonia (7.), Dieppe, Amszterdámba az Arad (1—10.), Kartagena, London, Rotterdamba a Stefánia (1—10.), Katánia, Málta, Tunisz, Orán, Gibraltár, Tanger, Kasablanka, Saffi, Mogador, Teneriffa, Las Palmas, Mazagan, Larache, Malagába a Ferenc József király (13.), Bordeauxba a Tibor (5—15.), Rouenba a Báthori (5—15.), London, Hullba a Salerno (5—15.), Hamburgba az Arkadia (5—15.), Newyorkba a Pannonia (16.), Liverpoolba a Kastilian (10—20.), Spalato, Bari, Katánia, Szirakuza, Málta, Benghazi, Misurata, Tripolisz, Sfax, Susa, Tuniszba a Szápáry (20.), Pernambuco, Maceio, Bahía, Rio de Janeiro, Szantosza a Duna (22.), Algir, Malaga, Anversz, Glaszgovba a Szeged (15—25.), Lisszabon, Leixoes, Bristolba a Széchenyi (15—25.), Hamburga a Lemmas (15—25.), London, Hullba a Torcello (15—25.), Katánia, Málta, Tunisz, Algir, Orán, Gibraltár, Tanger, Kasablanka, Saffi Mogador, Teneriffa, Las Palmas, Mazagan, Larache, Malagába az Árpád (27.), Newyorkba az Ivernia (27.), Hamburgba a Volos (21—31.), Liverpoolba a Lyeia (VII/25—VIII/5.).

— **A képzelt tüdőbaj.** Tegnap este 7 órakor Petrovics József 29 éves munkás a Mária Valéria mólóról a tengerbe ugrott. Néhány társa észrevette az öngyilkossági kísérletet, esónakon utána eveztek és kimentettek a szerencsétlen embert. Alig érték azonban a partra vele, hirtelen kiszabadította magát megmentőinek karjai közül s újból a tengerbe ugrott. Társai ismét kimentették s ekkor megkötözték, hogy újból meg ne kísérelhesse az öngyilkosságot. Elhívták a mentőket, akik beszállították Petrovicsot a kórházba. Ott elmondotta, hogy azért akart meghalni, mert súlyos tüdőbaja van. Az orvosok ezzel szemben megállapították, hogy a képzelt beteg tüdejének semmi baja sincs.

— **Külön kirándulások Draga di Moschienizzébe.** A Santa Marina bucsuja alkalmából a magyar-horvát tengerhajózási r. t. hajóival vasárnap f. hó 19-én a következő kirándulások lesznek Draga di Moschienizzébe:

„Magyar“ nevű gőzössel, indul Fiuméből d. u. 1 órakor Voloscából, Voloscából d. u. 2. Abbaziából d. u. 2.15, és Lovranából d. u. 2.40 órakor. Indulás jövetben Moschienizzéből d. u. 7 órakor.

„Sava“ nevű gőzössel, indul Fiuméből d. u. 2.35, Voloscából 3.10, Abbaziából 3.25, Ikából 3.50, és Lovranából 4.15 órakor. Indulás jövetben Moschienizzából d. u. 6.30 órakor.

„Knin“ nevű gőzössel, indul Fiuméből d. u. 3 órakor közvetlenül Moschienizzébe, jövetben Moschienizzéből d. u. 7.30 órakor közvetlenül Fiuméba.

Menetjegyek ezen kirándulásokra Fiuméből, Voloscából és Abbaziából K 1.50-ért és Ika és Lovranából Moschienizzéig a rendes díjszabás szerint válthatók.

x **Kirándulások az Ausztró-Croata rt. „Slavija“ szalongözösével:**

Szombaton: Brioniba, ind. Fiuméből 7.30, Abbaziából 8.20, Lovranából 8.40 órakor. Visszaérk. Lovranába 8.40. Abbaziába 9, Fiuméba 9.40 órakor. Lunch a hajón. Jegy felnőtteknek 14, gyermekeknek 9 korona.

+ **Banca Provinciale Istriana lovranai fiókja.** Lovranából jelentik: Néhány nappal ezelőtt az Ausonia villában megnyílt a Banca Provinciale Istriana fiókja. A fiók

felállítására nagy jelentőséggel bír az isztriai kereskedelemre, de különösen a lovrainai idegenforgalomra. Ennek a banknak Pólában va nszékhelye és a lovrainai kívül még sok más helyen nyitott fiókot.

TOZSDE.

	Jul. 16 zariat	Ma ar. 1. 012
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	753.—	755.50
Osztrák hitelrészvény	586.50	586.50
4%-os koronajáradék	74.—	78.50
Osztr.-magy. államvasút	650.—	657.—
Jeizlogbank	385.—	385.—
Leszámitolóbank	451.50	49.—
Hazai Bank	263.50	269.—
Magyar Bank és Keresk. R-T	461.—	464.—
Rimamurányi	572.—	575.—
Salgótarjáni	680.—	652.—
Közuti Vasút	532.—	537.—
Városi Villamos	333.—	302.—
Adria	40.—	—
Déli Vasút	78.—	—
Magyar Cukoripar	2100.—	—
Rizsgyár	3590.—	—
Budapesti Gabonátőzsde (50 kilóer. emmensest.)		
Buza október	13.03	13.18
Buza áprilisra	13.10	13.25
Rozs októberre	9.41	9.59
Zab októberre	7.73	7.78
Tengeri júliusra	7.28	7.28
Tengeri augusztusra	7.38	7.38
Tengeri májusra	7.10	7.08
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	586.50	587.75
Magyar hitelrészvény	753.—	754.50
Osztrák magyar államvasút	696.50	657.50
Déli Vasút	—	78.50
Alpesi	745.—	744.50
Skoda	—	627.—
Osztr. koronajár.	80.70	—

Fiumei és triestini értékek:	Legutóbbi köze- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsön	42.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	210.—
I. Horvát Takarékpénztár	5100.—
„Inefficienter” tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajózási	400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózási	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ait. Forgalmi r. t. régi	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	223.—
Navigazione Libera Triest	517.—
Osztrák Lloyd	574.—
Stabilimento Tecnico	9450.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	374.—
I. Triestini Rizsgyár	412.—
„Kerka” Jalmát vízvezeték r. t.	337.50
Spalato Portland Cement	278.50
Assicurazioni Generali Nap.	836.—
Riunione Adriatica	3515.—

Susák-Pecsinén a szálló és penzióval egybekötött nagy Jadran-fürdő.

A Jadran-fürdő Pecsiné legszebb helyén (a Sablich-villa és a Gál-villa között) van. 400 kabin, napfürdőkre alkalmas part. Kitűnő buffet, legnagyobb kényelem.

SZÁLLODA ÉS PENZIÓ

50 elegánsan és kényelmesen berendezett szobával. Remek kilátás a Quarneróra. Saját villanyvilágítás. Vendéglő elsőrendű házi konyhával. Mérsékelt árak. Állandó autobus-szolgálat. Autobusz-járatok Fiuméba minden vonat érkezéséhez és indulásához. Nyári és téli idény.

Bővebb felvilágosítást a „Jadran” nagyfürdő igazgatósága ad Susák-Pecsinén
Telefon 214.

Teljes hálószoba

asztallal és székekkel elutazás miatt olcsón eladó. Megtekinthető via Fratelli Branchetta 1. sz. I. emelet.

Távirat — Telefon.

A király köszönetnyilvánítása.

BÉCS, jul. 17. Ófelsége Harrach Ferenc gróf, titkos tanácsoshoz kéziratot intézett, melyben elismerő köszönetét fejezi ki az osztrák önkéntes autósapat parancsnokának a trónörökspár utolsó útján tanúsított önfeláldozó gondoskodásáért.

A trónörökös Ischlben.

ISCHL, jul. 17. Károly Ferenc József trónörökös kamarai előljárója: Lobkovitz herceg kíséretében ma reggel Ischlbe érkezett. A pályaudvaron, ő felsége megbízásából, Hoyos Henrik gróf fogadta a trónörökösöt, aki az Erzsébet szállóba hajtatott. Nyolc órakor jelent meg a trónörökös ő felsége előtt és háromnegyed 9 óra után jött ki a dolgozószobából. Közben elterjedt a trónörökös megérkezésének híre, mire igen sokan jöttek össze a palota előtt és a távozó főherceget meleg óvációban részesítették.

Az audiencia híre igen nagy feltűnést kelt, mert ezt csak augusztusra várták. A beavatottak úgy tudják, hogy a trónörökös politikai és katonai neveléséről volt ma szó. Hogy a nevelő ki lesz, azt most még nem tudják, de azt hiszik, hogy exponált embert nem adnak a trónörökös mellé, hanem olyat valakit, aki eddig még nem szerepelt.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jul. 17. A képviselőház ma délelőtt 10 órakor ülést tartott Beöthy Pál elnöklete alatt. Az illetékvajlaslat részletes vitája volt a napirenden és Springer Ferenc, Hantos Elemér, Sággy Gyula, Preszly Elemér, Bikády Antal és Bizony Ákos szólaltak fel, akik részben módosításokat hoztak javaslatba, részben pedig az első szakaszok elhagyását ajánlatták. Az előadó hozzájárulásával több módosítást fogadott el a Ház, majd az első két szakasz elfogadása után áttért a harmadik szakasz részletes tárgyalására.

Tisza és Skerlec tanácskozása.

BUDAPEST, jul. 17. Skerlec Iván báró horvát bán tegnap délelőtt hosszabb ideig tanácskozott Tisza István gróf miniszterelnökkel. Beszélgetésük a sarajevói merénylettel volt összefüggésben.

Bosnyákok a miniszterelnöknél.

BUDAPEST, jul. 17. Sarajevóból ma Budapestre érkezett a bosnyák tartománygyűlés egy küldöttsége és köszönetet mondott Tisza István gróf miniszterelnöknek azért, hogy védelmébe vette a trónörökspár elleni merényletet élesen elítélő boszniai szerb alattvalókat. Popovics dr. és Mazuranics horvát képviselők ma délelőtt látogatást tettek a miniszterelnöknél.

A Népopera válsága.

BUDAPEST, jul. 17. A Népopera tagjai ma reggel megjelentek a pénztárnál, hogy szeptemberi gázsijukat felvegyék. A hirdető-táblán azonban két értesítést találtak. Az egyik arról szólt, hogy a fizetést szombaton kapják, a második pedig tudatta, hogy az üzemet a mostoha viszonyok miatt beszüntetik. A Népopera bezárásával 200 ember marad kenyér nélkül és pedig 40 magánszereplő, 62 kardalos, a zenekar és a segédszemélyzet.

A sarajevói gyilkosság.

SARAJEVO, jul. 17. A trónörökspár elleni gyilkos merénylet ügyében a vizsgálat befejezést nyert és a vizsgálat jegyzőkönyvei már a külügyminiszteriumban vannak. Legalább egy hétig fog eltartani, míg az iratokból a való tényállás meg lesz állapítható és ennek megtörténtével Berchtold külügyminiszter jelentést tesz a vizsgálat eredményéről mindkét miniszterelnöknek és kihallgatásra megy Ischlbe a királyhoz.

Eltévedt léghajó.

POSEN, jul. 17. Németország „Zefir” nevű katonai léghajója ma délelőtt véletlenül átrepült a határon és orosz földre tévedt. Az orosz határőrök tüzelni kezdtek a léghajóra, de nem találták el. A ballon utasai ekkor észre vették a tévedést és sietve vissza repültek Németországba.

Megcáfolt interjú.

BUDAPEST, jul. 17. A Nap egyik utóbbi számában egy belgrádi tudósítás jelent meg és egy Giessl báró belgrádi követünkkel való interwievet is tartalmazott. Báró Giessl — mint illetékes helyről közlik — koholmánynak jelentette ki a tudósításban foglaltakat.

Tisza válasza.

BEIGRAD, jul. 17. A szerb sajtóiroda közli, hogy Tisza István gróf miniszterelnök válasza, melyet a belgrádi események ügyében hozzá intézett interpellációkra adott, szerb politikai körökben nagy megelégedést keltett és mindenütt általános megnyugvással fogadták a kormányelnök kijelentéseit.

Hartwig utóda.

SZENTPÉTERVÁR, jul. 17. Már eddig is két kombinációról számoltunk be Hartwig utódjának személyét illetőleg. Gulcsevics konstantinápolyi követségi tanácsost is emlegetik, mint leendő belgrádi orosz követet.

SZENTPÉTERVÁR, jul. 17. Az elhunyt belgrádi orosz követnek, Hartwignak utódképen az eddigi harmon kívül most egy negyedik kandidátust emlegetnek Seglowitow volt cettinjei orosz követ személyében. Sőt egy ötödiket is és ez Ettet jelenlegi londoni orosz követségi tanácsos.

Eustomaticus.

Milani Alfonz dr.

Felülmulhatatlan fogápoló szere.

Por - Paszta - Elixir.

Milani Alfonz dr.

ZSIRPOUDERE

Láthatatlan — Jól tapadó — Higienus.

Kapható minden jobb drogheriában.

Milani A. dr. és Társa - Verona.

Sikkasztó bankhivatalnok.

KISUJSZALLÁS, jul. 17. A rendőrség letartóztatta néhány nap előtt Spiegel Arnoldot, a Magyar Általános Hitelbank kis-üzszállási fiókjának főnökét. Spiegel többrendbeli sikkasztást és okmányhamisítást követett el és több mint 80.000 koronával károsította meg az intézetet. A sikkasztót ma átkísérték Szolnokra, ahol a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte.

Az erélyes Radoszlavov.

SZOFIA, jul. 17. Radoszlavov bolgár miniszterelnök maga elé rendelte a szobranje kisebbségének vezetőit és a következő kijelentést tette előttük:

— Ügynökeim tudomásomra hozták, hogy Önök merényletet terveznek életem és társaim élete ellen. Figyelmeztetem Önöket, hogy semmitől sem riadok vissza és ha megkísérelnek bűnös tervük megvalósítását, úgy fejeik a szófiai utca porába fognak gördülni.

Putnik szerb főparancsnokot haza hívták.

GLEICHENBERG, jul. 17. Putnik Ottókat, a szerb hadsereg főparancsnokát táviratilag hazahívták. Putnik félbeszakította a kuráját és nyomban elutazott. A szerb főparancsnok váratlan hazahívásának nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Szerbia nem mozgósít.

BUDAPEST, jul. 17. A Pester Lloyd mai vezércikkében azt írta, hogy Belgrádban elrendelték a szerb hadsereg mozgósítást. Egy budapesti estilap erre nézve kérdést intézett a szerb miniszterelnökséghez és a következő választ kapta a szerb sajtóirodától:

— Pasic miniszterelnök ur ő excellenciája felhatalmazott bennünket annak közlésére, hogy a szerb hadsereg mozgósításáról szóló hírből egy szó sem igaz. Szerbiában egyetlen zászlóalj sínes mozgósítva és aki ezt el nem hiszi, az jöjjön ide és győződjék meg személyesen ennek valóságáról.

A harmadik balkáni háború.

BERLIN, jul. 17. A „Deutsche Tageszeitung“ jelenti: Megkezdődött már a valóságban a harmadik balkáni háború is. Durazzo előtt nem albán parasztok, hanem török katonák állnak, akik a hadi tudomány szabályainak és fogásainak alapos ismerői. Dél-Albániában nem felkelők nyomulnak előre, hanem görög csapatok és pedig teljes hadi felszereléssel. Románia nem önkénteseket küld Albániába, hanem fegyveres és egyenruhás katonákat. Tehát három balkáni állam: Törökország, Görögország és Románia már le vannak kötve. Szerbia sem maradt volna hátra a többiek mögött, ha nem kellene foglalkoznia a sarajevói merénylet következményeivel. De keringenek már oly hírek is, hogy szerb csapatok is kezdenek a háború színtere felé vonulni. A hivatalos Európa persze azt tette, mintha az egészről semmit sem tudna.

Egyetemleges közbelépés a Portánál.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 17. Egy-néhány ujság azt a hírt közli, hogy több követ azt az utasítást kapta sajtó államától, hogy a többi konstantinápolyi követekkel együttesen az albán kérdést illetőleg tegyenek lépéseket a Portánál.

Sukri basa haditörvényszék előtt.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 17. Dri-nápoly védőjét, Sukri basát, haditörvényszék elé idézték.

Ujabb román-bolgár határincidens.

SZOFIA, jul. 17. Tegnap éjjel egy egész román katonai csapat körülvette a Várna és Dobrics közt húzódó országot men-tén fekvő határállomást és minden ok nélkül tüzelni kezdett. A bolgár katonák el akarták kerülni az összetűzést, ezért elhagyták állomáshelyüket és visszahúzódtak a környékbeli mezőkre. A románok erre behatoltak az őrállomásra, onnan elvittek egy vadászfegyvert és azután visszavonultak. Amint a bolgárok hajnalban 4 órakor viz-szatértek őrhelyükre, számos patronhüvelyt találtak ott, amelyet román puskákból származnak. A tüzelés alkalmával nem történt sebesülés. A vizsgálatot mindkét részről megindították.

Megszüntetett hazaárulási per.

SZOFIA, jul. 17. A legközelebbi kama-rai ülésen a bolgár kormány elő fogja terjeszteni annak a hazaárulási pernek a megszüntetését, amelyet a török háború után a Sztambulow-párti kormány ellen indítottak.

Poincaré oroszországi utja.

DUNKERQUE, jul. 17. Poincaré francia köztársasági elnök Viviani miniszterelnökkel tegnap reggel ide érkezett és hajóra szálltak Oroszország felé.

Orosz és angol hadihajók együttműködése.

BERLIN, jul. 17. A Berliner Tageblatt szerint Poincaré elnök és Miklós cár találkozásuk alkalmával a többek közt azt az igen fontos javaslatot is meg fogják tárgyalni, amelyet legutóbb Oroszország terjesztett Anglia elé és amelyet azóta megszakítás nélkül tárgyal a két állam. A javaslat tárgya oly egyezmény, melynek értelmében Oroszország és Anglia hadi flottái közös céljak érdekében egyesülve működnek.

Agitálnak a délszláv államhivatalnokok.

LAIBACH, jul. 17. Tegnap letartóztatták a markáni kerületi biztost és a pólai kerületi titkárt, mert a pánszláv eszmék mellett izgattak.

A cár a franciaországi hadgyakorlatokon.

PÁRIS, jul. 17. A „Liberté“ jelenti: Az idei francia nagygyakorlatokon részt fog venni az orosz cár is, aki két napig vendége lesz Párisban Poincaré köztársasági elnöknek.

Albániai hírek.

ROMA, jul. 17. A Stefani ügynökségnek jelenti Valonából, hogy Izmail Kemal pasa összehívatta a lakmannját és felszólította a megjelenteket, hogy a dicső skipetár néphez méltóan ragadjanak fegyvert a város védelmére. Lelkesítő beszéde óriási hatást keltett. A városba tömegesen érkeznek a menekülők, akiknek falvait a felkelők felgyújtották. Az epiroták megszállták Dukatit.

Meggyilkolta az apját.

UDINE, jul. 17. Ez év május havában az 53 éves Coss gnivai kertészt megölte saját fia, Coss Lajos Resiában. A fiu álmában lepte meg atyját, fejszével agyonvágta, a holttestet darabokra vágta, azután pedig mészbe téve egy farakás alá rejtette. A napokban érkezett haza külföldről a gyilkos bátyja. Kérdezősködött atyja után és mivel a szobában vérvonokat fedezett fel, kételkedett öccsének abban a meséjében, hogy

atyja elutazott. Kutatni kezdett és rá is akadt atyjának hullájára. A gyilkos elmenekült és még ezideig nem sikerült elfogni.

Gyermekrablás Newyorkban.

NEWYORK, jul. 17. A gyermekrablást a hatalmas amerikai világvárosban valóságos, szervezett iparágként üzik. Az államügyészség által megindított vizsgálat retentő felfedezésre jutott. Az utolsó évben nem kevesebb, mint 150 gyermeket raboltak el és váltságdíj fejében 2500 koronától egészen 10.000 koronáig terjedő összeget zsaroltak ki esetenként. Az áldozatok többnyire kevéssé vagyonos családok. A rablók kihasználják azt a pillanatot, amikor nem vigyáznak a bölesőre és onnan ragadják ki a csecsemőt.

Mexikói események.

PUERTO, jul. 17. Huerta elnök családjaival együtt Puerto-Mexikóba utazott.

MEXIKO, jul. 17. A mexikói kabinet valamennyi tagja lemondott.

EL PASO, jul. 17. Villa tábornok reményli, hogy nyolc napon belül egész seregével a főváros ellen vonulhat.

MEXICO-CITY, jul. 17. Huerta lemondásával még korán sem értek véget a mexikói zavarok. A forrongás oly nagy, hogy Huerta menekülni kénytelen.

BECS, jul. 17. Jól informált helyről jelentik: A nagyhatalmak most tanácskoznak a felett, hogy Vilmos albán fejedelemnek rövid időn belül pénzbeli és fegyveres segítséget nyújtsanak.

MILANO, jul. 17. Az „Avanti“ jelentése szerint Bari kikötőjében lázasan készülődnek arra, hogy Albániába csapatokat szállítsanak. Mint a „Secolo“ közli, a genovai 90-ik gyalogezred parancsot kapott, hogy Bariba induljon. Veronából egy tüzér csapat, Torinóból és Casertából pedig egy gyalogezred indult el Bari felé.

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia“ nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat (Murai Jenő.)

ASSZONYOK felvételnek

jo fizetéssel napi másfél órai délutáni ujságkihordásra „A Tengerpart“ kiadóhivatalában Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.

„Két Eperfa“ vendéglő
Kitünő elsőrendű magyar konyha
valódi magyar borok világos és bar-na kőbányai polgári sörök.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Ebéd és vacsora előfizetés havi 42 korona.
Számos látogatás kér,

tisztelettel

Weisz Jenő, vendéglős.

Via Valscurigne 10. Vezzil ház Braida.

JÓ KARBAN LEVŐ

különbféle butorok és egy elegáns gyermek-kocsi, jutányosan és azonnal elutazás miatt eladó. Cim: Via Canova 12., I. em. 3. 2615.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

— **Lovranából.** Lovranát e nyáron is előkelő közönség kereste fel. Budapestről ott vannak: Berezik Gyula min. tanácsos fiával, Priklóvszky Mihály orosz főkonzul családjával, Zákó Milán országgyűlési képviselő családjával, Hegedűs István egyetemi tanár nejevel, Kovács Marcel dr., Mikszáth Kálmán és neje, Márffy Ágoston és családja, Hosszúfalussy Lajos kamarás, Orezy Gyula családjával és mások.

— **Grado idegenforgalma.** Az idei szezonban a Gradoba érkezett fürdővendégek száma meghaladja a tizezret. A nagy látogatottság miatt az újabban érkező vendégek számára már nincs hely a szállodákban, úgy hogy ezek az óváros magánlakásaiban kénytelenek szállást keresni. Az idei idegenforgalom jóval nagyobb a tavalyinál. Jelenleg 5000 vendég tartózkodik Gradóban. — A nagy forgalmat a tolvajok és zsebmetszők is alaposan kihasználják. Alig múlik nap, hogy ne éreznek feljelentés fürdőkabinokban elkövetett lopásokról. A rendőrség felhívta a fürdőzőket, hogy pénzüket és értéktárgyaikat a fürdőépület pénz tárában helyezték letétbe.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégek:

(Hótes arrivés hier:)

Huber Lajos Budapest	Union
Scheiring Ferenc Budapest	Mandria
Kardos Zsigmond Budapest	Antoniushof
Dr. Reisz Oszkár Budapest	Antoniushof
Werfert Emilie Panesova	Victoria
Bermaner Adolf Budapest	Victoria
Molnár Ferenc Budapest	Car
Smilovics Mihály Debrecen	Stern
Schwarz Józsi Debrecen	Stern
Kreutzer Miklósné Budapest	Stern
Schwarz Jakab Ujpest	Stern
Pál Fülöp Budapest	Stern
Elek Pál Budapest	Schlösser
Hajós Tódót Budapest	Schlösser
Csukor L. Budapest	Schlösser
Széchenyi Etel Budapest	Schlösser
Nemes Lipót Mohács	Speranza
Dr. Angyal Béla Mohács	Speranza
Preisach Lajos Budapest	Speranza
Weisz Irén Budapest	Speranza
Dr. Kovács Dezső Budapest	Speranza
Dr. Folkmann Jenő Ujpest	Speranza
Löwenstein Paula Budapest	Speranza
Goldman Hema Budapest	Speranza
Salgó Vilmos Budapest	Savoy
Röder Th. Budapest	Celestina
Bilinsky Zsigmond Budapest	Adria
Zoltán András Budapest	Adria
Fischhoff Sándor Temesvár	Securanst.
Vidákovits József Pápa	Securanst.
Schlesinger József Pápa	Securanst.
Polgár József Pécs	Gutenberg
Kovács D. Budapest	Slatina
Kertész Ödön Budapest	Slatina
Magyaródi József Vajdahunyad	Maria
Löwy Sándor Salgótarján	Grand
Lischerong Mátyás Temesvár	Grand
Rech K. Géza Temesvár	Grand
Dr. Mezei Béla Budapest	Grand
Höusch Dezső Budapest	Grand
Pavlovits Laura Budapest	Stiglia
Schwartz Ignác Budapest	Austria
Uhlig Arthur Eperjes	Austria
Beregszász Gyula Budapest	Ella
Tolnay Julia Budapest	Ella
Várkonyi Hany Budapest	Stefanie

Balnet Vilmos Budapest
 Wilesek Ernő Budapest
 Kovács Erzsébet Szatmár
 Poszretto Anna Szatmár
 Stern S. Budapest
 Barli Zsigmondné Budapest
 Janovich Gyula Temesvár
 Kárpáti Jenő Budapest
 Zsombéry Gyula Budapest
 Székely Jenő Budapest
 Gyórfy F. Budapest
 Orbán Gézané Budapest
 Adamecz Elekné Budapest
 Babel Marietta Budapest
 Preller László Panesova
 Posivak Irén Budapest
 Kos Erzsébet Szatmár
 György Lajos Budapest
 Pantzél Jolánka Budapest
 Kenéz Sándorné Budapest
 Isepy Andor Budapest
 Vámos Anna Budapest
 Klebovics László Budapest
 Nikolits Ig. Baja
 Kutschan Mizzi Budapest
 Horvát Klára Budapest
 Kerzer Ida Budapest
 Golobitz Andor Budapest
 Golgóczy Rezső Budapest
 Fischerr Ferencné Budapest
 Wütschaffter E. Budapest
 Laendler Róza Budapest
 Wirtenberger Adolf Budapest
 Topalez Lujza Budapest
 Andrássy Sándorné Budapest
 Szeged Izidorné Budapest
 Gonda Ferenc Budapest
 Ketsch Vilmosné Szeged
 Jacobovits Ferd. Budapest
 Goldberger Ede Budapest
 Monzpart Ferenc Budapest
 Szántó Sámuel Budapest
 Vajda Henrik Budapest
 Szabó Károly Budapest
 Pinczési László Budapest
 Sonnenfeld Gyula Budapest
 Satori Mór Budapest
 Kelety Aranka Budapest
 Mönch Richárd Budapest

Stefanie
 Stefanie
 Nina
 Nina
 Strand
 Strand
 Landr
 Herkules
 Herkules
 Palermo
 Mandria
 Mandria
 Mandria
 Mandria
 Mandria
 Mandria
 Mandria
 Mandria
 Mirian
 Mirian
 Georg
 Jolanda
 Jolanda
 Jolanda
 Jolanda
 Istria
 Istria
 Richter
 Richter
 Richter
 Habsburg
 Habsburg
 Habsburg
 Habsburg
 Habsburg
 Juliana
 Juliana
 Liburnia
 Bristol
 Bristol
 Bristol
 Bristol
 Bristol
 Bristol
 Bristol
 Bristol

„Parkszállóda“ Budapest.

Közvetlen a keleti-pályaudvar érkezési oldalával szemben.

A legmodernebb kényelemmel berendezett *elsőrangú családi szálloda*. Szobaárak 4 koronától feljebb. Pensió napi 5 korona.

Ma, és a következő napokon a Commercio kávéházban elsőrangú szalon-trio

hangversenyez, a közkedvelt

Virgilio Virgili mester

vezetése mellett.

Állandóan frissen csapolt

Hirschfeld sör és ezen gyár hírneves „Pannonia“ védjegyjű dupla maláta söre:

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Julius 1-től július 31-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződötött elsőrangú attrakciók fellépte.

A bécsi Intim színház vendéjátéka.

Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

„KANTIDRAI“ fürdő vendéglő.

Kert a tengerparton.

A világhírű Ujvidéki Énekes és Zeneegylet hangversenye!

Fedett helyiség rossz időjárásakor! Kifogástalan kiszolgálásról s szolid árakról biztosít Csurda Adolf, vendéglős.

„Konstantinápoly“-Vendéglő

FIUME, Piazza dei Mercati 5. sz.

(a halasarnok mellett.)

— Kötő konyha, jó borok, olcsó árak. — Különlegesség: friss halak, rákok, osztriga! Giov. Fabio, vendéglős.

A „QUARNERO“ Városi Fürdő étterme és Kávéháza.

Minden vasárnap d. u. 4 órától hangverseny.

VIRGILIO VIRGILI mester zenekara hangversenyez
Kőbányai sör, legjobb borok, izletes konyha!

A n. é. közönség gyakori látogatását kéri

Panny Ferenc, bérlő.

Richter cipőí lelegegánsabbak és a legjobbak

RICHTER FERENC cipész-mester Fiume Corso 37,
Abbazia Reichstrasse 39.

KÖZGAZDASÁG.

—o—

+ A bosnyák vasutépítések új kiírása.

A bosnyák vasutak samac—doboji vonalára újabb pályázatot hirdetnek és azt a munkát, amelyre a Freund Henrik és fia cég 15 millió ajánlatot tett, most 6.3 millióért akarja kiadni a bosnyák kormány. Ennek a nagy differenciának fő oka az, hogy a ki-sajátításokat és a sinszállítást a bosnyák kormány maga fogja végezni. Az ennek megfelelő rész levonása után is még 3 millióval volt nagyobb a Freund cég ajánlata, mint az az összeg, amelyet a bosnyák kormány most preliminarál. Ez igen helyes és üdvös eljárás, azonban a pályázati feltételeknél a bosnyák kormány az egyik szélsőségből a másikba esett, mikor 2 százalékban állapította meg a vádiumot, amely hitellelben is lehető. Ezzel a kormány ugyanis a kis és sem anyag, sem technikai előfeltételekkel nem rendelkező cégek tömegét szabadította a pályázókra, amivel elérte ugyan az árak leszorítását, de az ismételt tapasztalatok azt mutatják, hogy az ilyen tömegpályázat többnyire csak kellemetlenségekkel, a végzett munkák kifogásolásával, igen gyakran az építést elnyert vállalkozó anyagi zavaraiából eredő késedelmekkel jár. De meglehet az is, hogy a pályázati feltételek túlzott liberalizmusa a leghivatottabb nagyvállalkozókat vissza fogja tartani a pályázattól, ami pedig hátróztan a vasuti vonal technikai rovasára menne. A helyes ev, amj ezen a téren kialakult, hogy 250 ezer koronáig 5 százalékot, ezenfelül pedig 2 és fél százalékot kellett deponálni. Az a vállalkozó pedig, aki a munkát elnyerte, a szerződés megkötésekor további öt százalékot deponált készpénzben. Ez az eljárás volna követendő most is, mert csak ez a garanciája annak, hogy aki nagyobb munkát vállal, az anyagilag is elég erős a reá bízott munka elvégzésére.

± A boszniai kormányzat a vasutépítési vállalkozók ellen. A samac—doboji vasutvonal építésére kihirdetett nyilvános árlejtés, mint előre látható volt, nagy megütközést keltett az érdekelt vállalkozók körében. Hallgatólagos megállapodás és tudott dolog volt, hogy a samac—doboji vonal a magyar vállalkozóknak jut és így az országos kormány árlejtési hirdetésének feltételei első-sorban a magyar vállalkozókra nézve idéztek elő meglehetősen kinos helyzetet. Nemcsak az idéz elő nagy nehézségeket, hogy körülbelül három millió koronával kisebb összegben állapította meg az országos kormány műszaki osztálya az építési költségeket, mint a mennyit a legolesőbb ajánlattevő

legutóbb követelt, hanem az a körülmény is, hogy a bánatpénz arányának leszállításával és az egész vonalnak öt szakaszra való felosztásával az országos kormányzat megkönnyítette az eddigi árlejtések iránt kö-zömbös vállalkozók előtérbenyomulását is, ami majdnem kétségtelenné teszi, hogy ez-uttal sokkal több ajánlattevő lesz, mint leg-utóbb volt. Ez megnehezíti a vállalkozók kö-zött való előzetes megegyezést is, de viszont nagyobb szerepet juttat a bankoknak, a melyek nélkül ma semmiféle vállalkozó sem képes ilyen nagy összeget igénylő munkára vállalkozni. A megzavart elemek most ismét sokat konferenciáznak, keresik az együttes akció sikerének lehetőségéit és az országos kormányzatnak nagyon résen kell lennie, hogy meglepetésekkel szemben vértézve legyen. El kell készülnie arra, hogy tényleg előáll annak a szüksége, hogy saját üzemében építse meg az egyes vonalszakaszokat, mert a vállalkozók ezuttal is a szoli-daritás lehetőségéit keresik és ennek csak az ország érdeke vallhatja kárát.

+ Amerikai buzaimport. A balkáni és orosz buza behozatalán kívül immár amerikai (kanadai) buzát is szállítottak hozzánk, de eddigelé csak a tengerpart szükségletére. Tegnap délután azonban két budapesti nagy malom saját használatára mintegy 100.000 mm. 78 kg. 2. számú hardwinter, tehát a szokványnál jobb és igen jó minőségű amerikai buzát vásárolt augusztusi rögtöni szállításra. Az üzletet egy német és egy budapesti cég közvetítésével kötötték meg cit. Fiume tonnánként 156 márka, illetve 18.05 frank árban métermázsánként. E tételek helyben 13.30 korona készpénzre kalkulálódnak. Hogy, sajnos, buzaimportra vagyunk utalva, azt már régebben megállapítottuk, de az amerikai buza tényleges behozatala rendkívül szokatlan s csak azért lehetséges, mivel a budapesti piac magas árai, a külföldi áralakulásokat tekintve, a világpiacok között csaknem egyedül állanak.

Dr. Mahler Sanatòrium
ABBAZIASzív-, ideg-, nőbetegek, veseba-
josok s üdülők részére.Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belba-
joknái. Hízaló gyógymód

Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvizgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és
villamosfürdők. Zander-intézet.
Modern kényelem. Mérsékelt árak.

—o—

Kohn Sándor

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰ-BADOGOS.

Gáz- és vízvezeték berendező

Telefon 160 sz. SUSAK Uskocka ul. 55.

Elvállal, kifogástalanul elkészít és olcsón számít: fürdő-, pince-, konyha-, árnyékszék-, mosdóasztal-berendezéseket és minden szakbavágó munkát.

Rézedény-ónozások és ólomforrasztások!

Magyar-Horvát tengeri Gözhajózási R.-T., Fiume

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Catajók csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gözösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak. Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gözhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

Tripkovich D. és Tsa. hajózási vállalat naponkénti nyári gyorsvonal

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurmbbrandt gyorsgözösökkel. Az ut tartama csak 3 óra.

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u. vasárnap 8 órakor d. u.

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.

—o Esténként zenehangverseny. —o

ALLANDÓ HELYI ÜGYNÖKÖK

KERESTETNEK,

esetleg fix alkalmazással, Ausztria-Magyar országban engedélyezett sorsjegyek árusítására. Ajánlatok: „Mercur címre Brünn, Neugasse 20.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D. gyógyszer-tárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Austro-Americana

FIUME, Via Negozianti 5.

Rendszeres gyorsgőzsjáratok

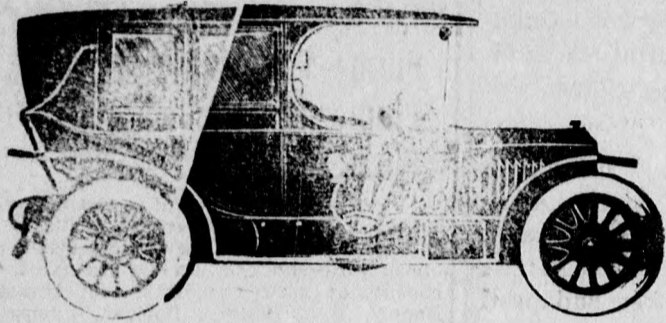
**TRIESZT—NEW-YORK és
TRIESZT—KANADA között**Kajututasok felvétele a földközi tengeri kőjútazásokra és **Dél-Amerikába.****Új nagy cipőüzlet**

Nagy választéku raktárt tart minden-nemű férfi-, női-, és gyermekcipők-ben, valamint mérték szerint gyorsan szállít

nagyon olcsó áron!

ZSIVKOVICS R. „Páris városához“

FIUME, via Porto 8., a Borsa kávéházzal szemben.

**Blažek K, és Társa
autogarage és javító műhely**

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automobilok, motociklik, kerékpárok és minden hazzávaló kellék eladása.

Modern Manin Szálló**és Pilseni Étterem****VELENCE****S. MARCO**

200 szoba; egyágyas 3 lirától kétágyas 6 li-rától feljebb. Kitűnő konyha,

Nagy occásio.

Canottiera kalapok, maltai szálmáhol, selyem szalaggal, mosható, 3.20 koronától felfelé. — Valódi amerikai Panama kalapok, eredeti gyártmány, fantasztikus csokros szalagokkal 15.— korona. Duszválaszték a világhírű Cinelli R. & Fiai. Firenze (Signa) gyár által készített kalapdiszkekben.

Csakis: **MAGGINI P. — Fiume cégnél**

Corso 22 és Via Giacomo Leopardi 9.

TUCHTAN O. és Társa

festékkereskedő cég,

eddig Riva Marco Polo 12. sz. alatt birt. üzleti helyi-ségét **ugyanazon út 4 sz.** alatti házába helyezte át.**SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.**

Via Carducci 12. II. em.

A legújabb módszer szerint arc- és kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyuk-szemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelők lakásában is elvégeztetnek.

Telef. 11-89.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-re vasuti állomástól.

Kitűnő konyha és árnyas kert. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.**Ujságkihordó fiukat**vagy asszonyokat
jó fizetéssel felvesz
A TENGERPART
kiadóhivatala.

Egy tisztességes

ujságáruló rikkancsotnapi 2-3 korona biztos keresettel
délutáni foglalkozásra keres
A TENGERPART
kiadóhivatala.Az **OLD-ENGLAND** cég, **ABBAZIA**, a Stefania szálloda mellett,

raktárát megvettük és a rendes eladási ár feléért árusítjuk, u. m. kosztümök, bluzok, kalapok, harisnyák, prèmàruk, fürdőruhák, asztalterítők, valódi csipkék, aljak, alsőszoknyák, fehérneműek, valódi párisi minták stb. stb.

Mind elsőrendű minőségben!

Ajánljuk ezen soha vissza nem térő alkalmat felhasználni.